



Sisäministeriö
PL 26
00023 VALTIONEUVOSTO

VN/6071/2021-SM-2 Lausuntopyyntö 22.6.2021

Hallituksen esitys eduskunnalle laajamittaiseen maahantuloon varautumisen kehittämistä koskevaksi lainsäädännöksi,

Keski-Suomen ELY-keskus kiittää mahdollisuudesta lausua sisäministeriön valmistelemaa esitystä eduskunnalle laajamittaiseen maahantuloon varautumisen kehittämistä koskevaksi lainsäädännöksi. Sisäministeriön virkamiesten osallistuminen ELY-keskusten maahanmuuton yhteyshenkilöiden kokouksiin ja erillisten alueellisten kokouksien järjestäminen ELY-keskusten yhteyshenkilöiden kanssa oli erinomainen tapa valmistella esitystä.

Keski-Suomen ELY-keskus puoltaa esitystä vastaanottolain 12 § muutoksesta. Esitykseen kirjattu maahanmuuttoviraston roolin selkeä kirkastaminen 12 §:ssä on perusteltua, koska maahanmuuttovirastolla on laajamittaisen maahantulon tilanteessa operatiivinen vastuu. Maahanmuuttovirasto vastaa varautumisesta kansainvälistä suojelua hakevien tai tilapäistä suojelua saavien vastaanoton järjestämiseksi laajamittaisen maahantulon tilanteessa. Tätä tehtävää maahanmuuttovirasto toteuttaa yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa. Keski-Suomen ELY-keskus kannattaa maahanmuuttoviraston vastuun kirjaamista esityksen mukaisesti. Kokemukset vuodelta 2015 osoittivat, ettei voimassa oleva vastaanottolain 12 § palvellut tarkoitustaan. ELY-keskusten päätehtävät maahanmuuton osalta käynnistyvät myönteisen oleskeluluvan saamisesta. Näin ollen turvapaikanhakijoiden vastaanoton toimet kuuluvat luontevasti maahanmuuttoviraston puolelle.

Voimassa olevan vastaanottolain kirjaus aiesopimuksista kuntien kanssa ja niihin liittyvien tilakartoitusten tekemisestä ELY-keskusten toimesta on perusteltua jättää pois. Voimassa olevan vastaanottolain toteuttamiseen ei ole realistisia edellytyksiä. ELY-keskukset eivät voi taata, että aiesopimuksissa nimetyt kiinteistöt olisivat ylipäätään käytössä tilanteen niin vaatiessa. Laajamittaiseen maahantuloon varautumiseen liittyvät tehtävät ovat yksittäinen, pieni osa kaikkia muita maahan-

muuton tehtäviä ELY-keskuksella. ELY-keskuksien maahanmuuttotehtäviä hoitavalla henkilöstöllä ei ole resursseja eikä tilakartoituksen hoitamiseen vaadittavaa asiantuntemusta. Tilakartoituksissa on perustellumpaa käyttää esimerkiksi pelastuslaitoksen osaamista asiassa ja heidän tekemiään kartoituksia kiinteistöistä.

Keski-Suomen ELY-keskus haluaa korostaa yhteistyön ja viestinnän merkitystä laajamittaisen maahantulon tilanteessa. Reaaliaikainen tiedonkulku maahanmuuttoviraston ja ELY-keskusten kesken koskien perustettavia vastaanottokeskuksia on tärkeää taata. ELY-keskukset ovat hoitaneet laajamittaisen maahantulon varautumisen yhteistyöryhmän kokoamista ja koordinaatiota. Tehtävän siirtyminen ELY-keskuksilta maahanmuuttovirastolle on perustelua esityksen kokonaisuudistuksen valossa.

Yksikön päällikkö

Marja Pudas

Maahanmuuttoasiantuntija

Marja Riikonen